“စီးပွားရေးနှင့်လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ”

ရေဆင်းစိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်

လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏အရေးပါမှု

- လုပ်သားအင်အား၏၆၁%ခန့်နှင့်ပြည်တွင်းထုတ်ကုန်တန်ဘိုး၏၃၉% ခန့်ကိုထုတ်လုပ်ပေးပါသည်။
- GDP တွင်စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၏ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်းလျော့ကျနေသော်လည်း၊ လူမှုစီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် အရေးပါသောကဏ္ဍဖြစ်ပါသည်။
- နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ၏ ၄၄% ကိုရရှိ။
- စားနပ်ရိက္ခာ၊စက်မှုကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်ပေးသည့်အပြင်အခြားကဏ္ဍများ အတွက်အပိုလုပ်သားနှင့်ဝယ်လိုအားကိုဖြစ်ပေါ်စေ။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲခဲ့သောမူဝါဒအချို့

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းဗျူဟာများ

- ❑ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်း
  - တံခါးပိတ်ဝါဒ၊ သွင်းကုန်အစားထိုး
- ❑ ၁၉၈၈ခုနှစ်နောက်ပိုင်း
  - တံခါးဖွင့်ဝါဒနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု
  - ပို့ကုန်တိုးမြှင့်ရေး

ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအချို့

- ဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှုလွတ်လပ်ခွင့်ပြုခြင်း
- နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအားပေး
- ငွေကြေးကဏ္ဍပြောင်းလဲမှု-ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ၊ FEC ထုတ်
- ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍဦးစားပေး
- စီးပွားရေးအထူးဇုံများထူထောင်

ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု၏ အကျိုးသက်ရောက်မှု

(၁) စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့်စိုက်ဧကတိုးတက်

(၂) အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများပေါ်ပေါက်

(၃) နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရောင်းချမှုပိုများ

(၄) စိုက်ပျိုးရေးအခြေခံအဆောက်အဦများ ပိုမိုတိုးတက်

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဆိုင်ရာမူဝါဒ

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဆိုင်ရာမူဝါဒ

- ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရန်၊ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုဖူလုံရန်နှင့်အပိုအလျှံများကိုပြည်ပသို့တင်ပို့ရန်။
- လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်းများအား လွတ်လပ်စွာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခွင့်ပြုခြင်း။
- လယ်ယာမြေသစ်များ တိုးချဲ့ဖော်ထုတ်လုပ်ကိုင်သူများနှင့် လယ်ယာလုပ်ကိုင်သူများအား လယ်ယာမြေလုပ်ကိုင်ခွင့်များပေးခြင်း။
- လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများနှင့် အခြားသွင်းအားစု ပံ့ပိုးပစ္စည်းများ ဖြည့်တင်းဖြန့်ဖြူးရာ၌ ပုဂ္ဂလိကပိုင်ပိုမိုပါဝင်ဆောင်ရွက်လာနိုင်စေရန်အတွက် အားပေးဆောင်ရွက်ခြင်း။

ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နည်းဗျူဟာများ

(၁) အထွက်ကောင်းအထူးအထွက်တိုးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအသုံးပြုရန်။
(၂) ခေတ်မီသိပ္ပံနည်းကျစိုက်ပျိုးနည်းစနစ်များအသုံးပြုရန်။
(၃) သွင်းအားစု၊ စိုက်ပျိုးရေအပါအဝင် ဓါတ်မြေဩဇာများကို အချိန်ကိုက်၊ အချိုးကျအသုံးပြုရန်။
(၄) မျိုးစေ့၊ သွင်းအားစုအပါအဝင် အပင်စိုက်ပျိုးချိန်မှ ရိတ်သိမ်းချိန်ထိ အလေအလွင့်ဆုံးရှုံးမှုနည်းအောင်ဆောင်ရွက်ရန်။
(၅) ထွက်ရှိလာသောသီးနှံအပေါ် တွက်ခြေကိုက်ပြီးဈေးကွက်ခိုင်မာအောင်ဆောင်ရွက်ပေးရန်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏စားနပ်ရိက္ခာ (ဆန်) ဖူလုံမှုနှင့်စားသုံးမှု

- မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင်အာရှနိုင်ငံများသည် ကမ္ဘာ့စုစုပေါင်းဆန်ထုတ်လုပ်မှု၏ ၉၀% ကိုထုတ်လုပ်ပြီးစားသုံးကြသည်။
- အာရှနိုင်ငံများအနက်မြန်မာနိုင်ငံသည်ဆန်စားသုံးမှုအမြင့်မားဆုံးဖြစ်ပြီး လူတစ်ဦးလျှင် ၂၂၀ကီလိုဂရမ် စားသုံးကြသည်။
- ၂၀၀၀-၀၆ခုနှစ် အတွင်းဆန်စားသုံးမှုမှာ တဖြေးဖြေးတိုးလာပါသည်။

အာရှနိုင်ငံအချို့၏တစ်ဦးကျဆန်စားသုံးမှုနှုန်းယှဉ်ခြင်း

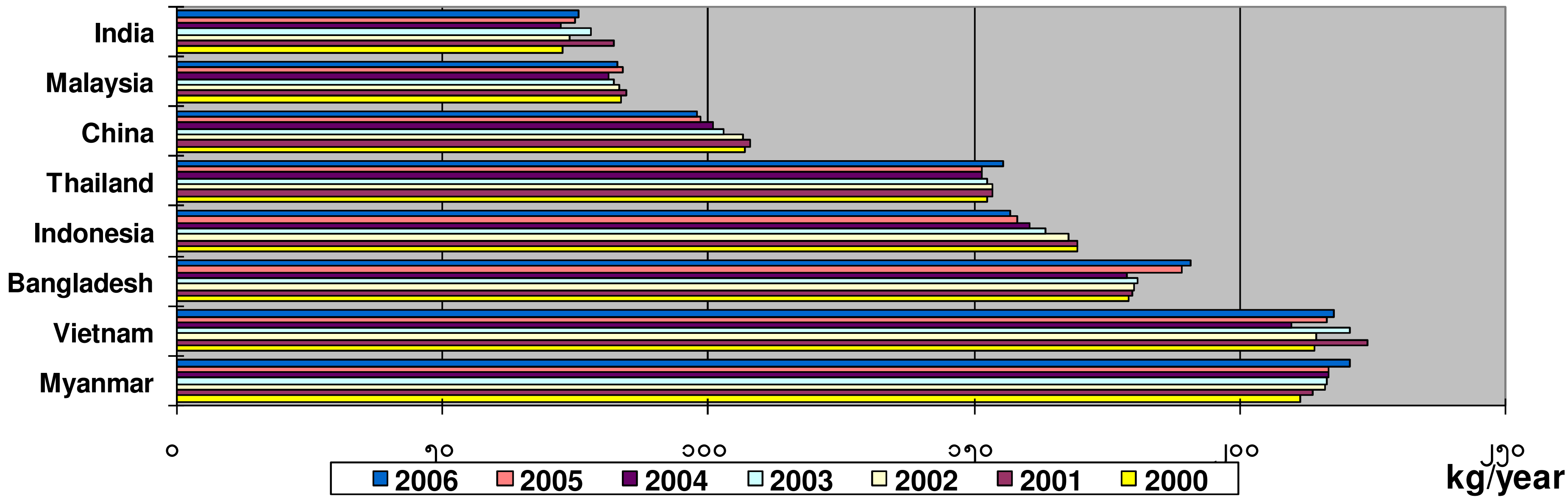

မြန်မာနိုင်ငံ၏စားနပ်ရိက္ခာ (ဆန်) ဖူလုံမှုနှင့်စားသုံးမှု

- ဆန်ဖူလုံစေရန် **Self-sufficiency policy** ကိုကျင့်သုံး။
- ၂၀၀၀ခုနှစ်တွင်တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်(၆)ခုတွင် ဆန်ကိုဖူလုံစွာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်။
- ယခုအခါ ချင်း၊ မကွေးနှင့်မန္တလေးမှအပ အခြားဒေသများတွင်ဖူလုံစွာစိုက်ပျိုး။

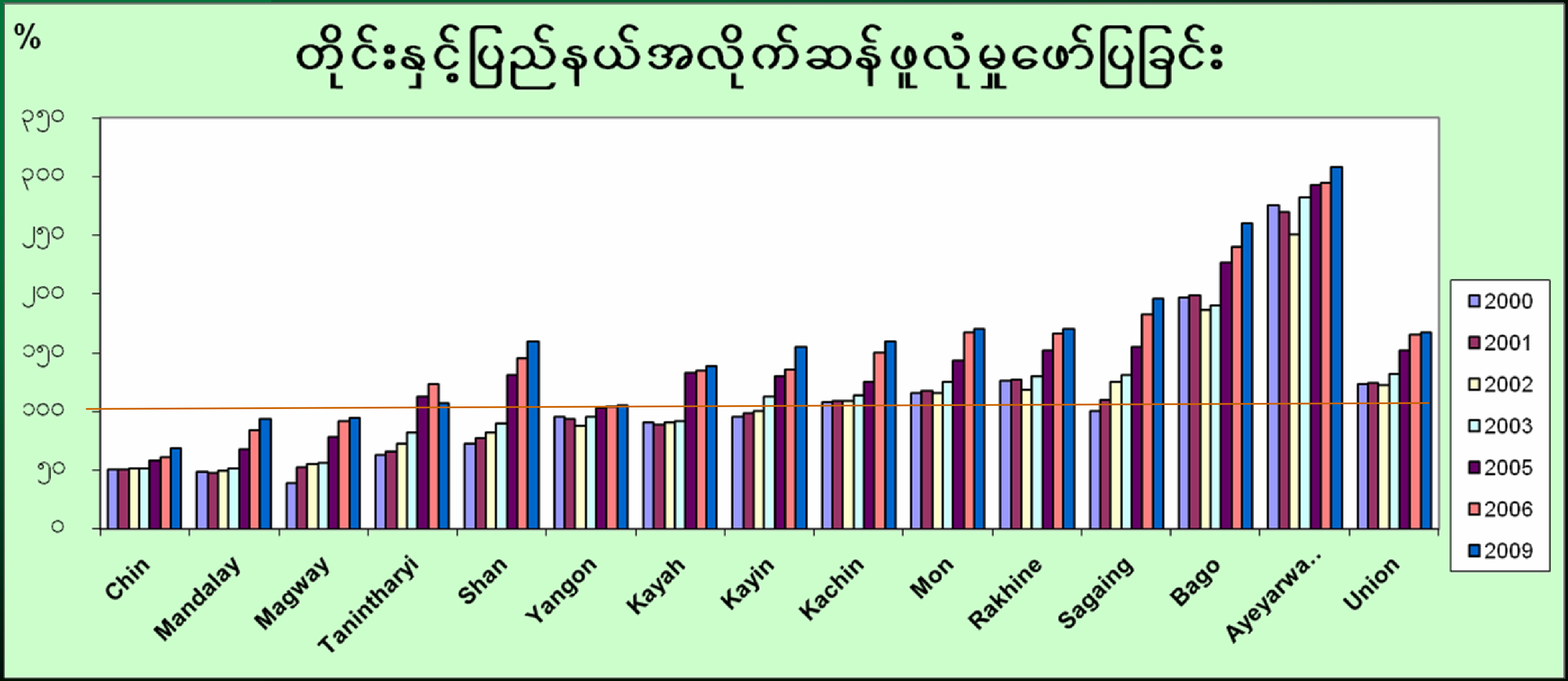

တိုင်း/ပြည်နယ်များ၏စပါးစိုက်ဧရိယာပြောင်းလဲမှု

တိုင်း/ပြည်နယ်	၂၀၀၆-၀၇(ဧက)	၂၀၀၉-၁၀(ဧက)	အတိုးအလျော့
ချင်း	၁၂၉၃၉၁	၁၃၈၅၆၉	၉၁၇၈
မန္တလေး	၁၂၄၄၈၃၈	၉၂၂၂၉၇	-၃၂၂၅၄၁
မကွေး	၁၀၇၄၂၂၉	၁၀၂၁၆၁၄	-၅၂၆၁၅
တနင်္သာရီ	၄၅၈၃၉၃	၄၀၁၅၃၇	-၅၆၈၅၆
ရှမ်း	၁၄၉၈၈၅၃	၁၅၄၈၃၃၂	၄၉၄၇၉
ရန်ကုန်	၁၃၉၂၃၁၉	၁၃၉၅၂၇၈	၂၉၅၉
ကယား	၁၁၀၁၈၂	၁၁၂၁၀၉	၁၉၂၇
ကရင်	၆၃၂၉၃၄	၆၇၀၉၆၇	၃၈၀၃၃
ကချင်	၅၃၁၆၅၇	၆၇၅၇၀၃	၁၄၄၀၄၆
မွန်	၁၁၀၅၇၃၀	၁၀၁၆၇၅၀	-၈၈၉၈၀
ရခိုင်	၁၂၂၆၉၇၄	၁၂၃၇၄၇၆	၁၀၅၀၂
စစ်ကိုင်း	၂၃၉၆၅၈၄	၂၂၇၅၃၃၈	-၁၂၁၂၄၆
ပဲခူး	၃၃၆၉၃၉၇	၃၅၁၆၇၀၁	၁၄၇၃၀၄
ဧရာဝတီ	၄၉၀၄၂၇၁	၅၀၀၀၀၃၁	၉၅၇၆၀

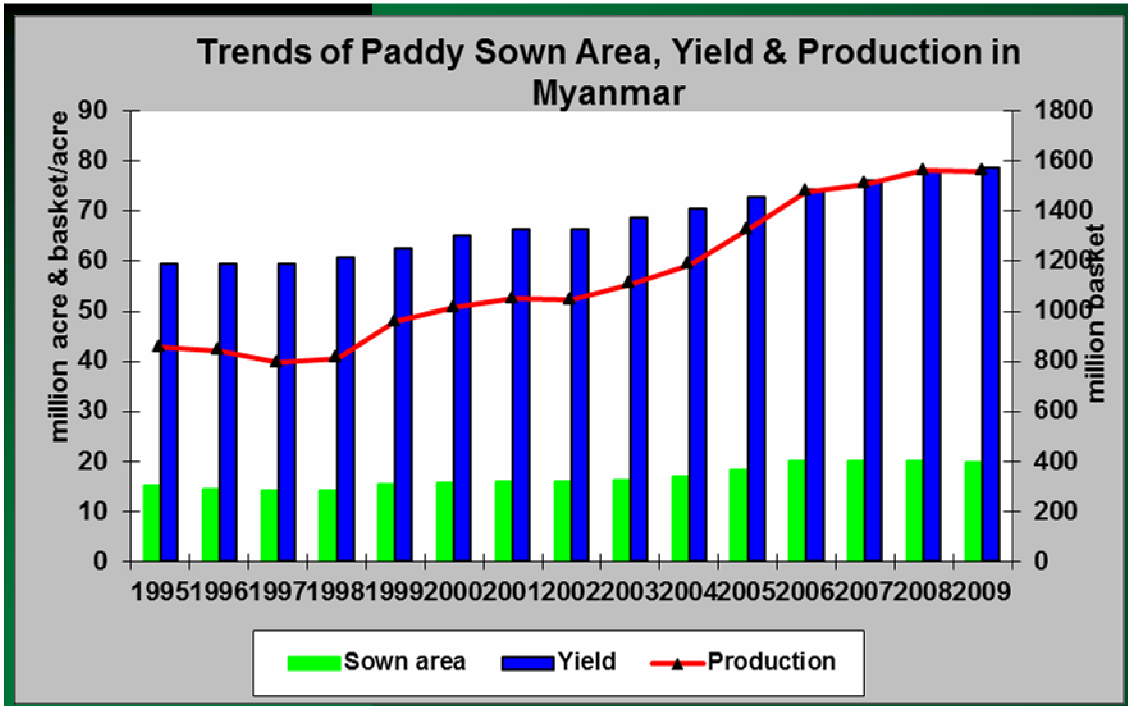

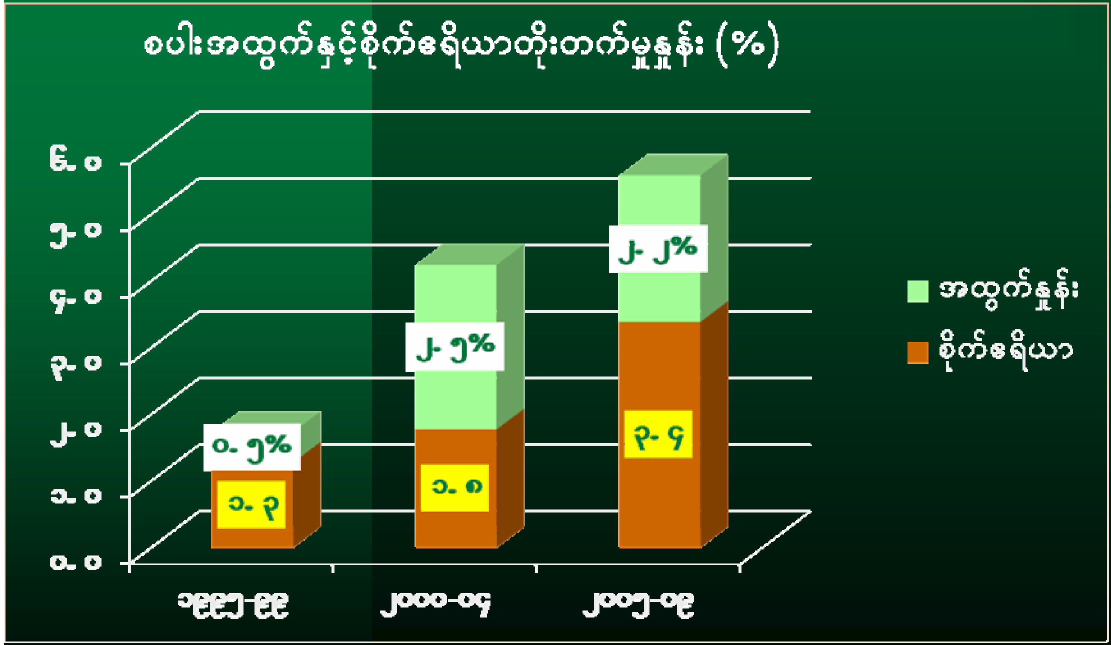

❖ တိုင်း/ပြည်နယ်များတွင် စိုက်ပျိုးဧရိယာများတိုးချဲ့၊ ရေသွင်းစိုက်ဧရိယာတိုးမြင့်လာခြင်းကြောင့်၂၀၀၆တွင် ဧကသန်း(၂၀)သို့ရောက်ရှိ

➢ ၂၀၀၅-၀၉တွင် ပ. မ စိုက် ဧရိယာတိုးတက်နှုန်းမှာ အမြင့်မားဆုံး (၃. ၄%)

➢ အထွက်နှုန်းတိုးတက်မှု တစ်နှစ်လျှင် ပ. မ (၂. ၂%)

➢ ၁၅နှစ်အတွင်းစပါးအထွက် နှုန်းမှာ(၁၉)တင်းတိုးခဲ့။

မြန်မာနိုင်ငံ၏စားနပ်ရိက္ခာ (ဆန်) ဖူလုံမှုနှင့်စားသုံးမှု

- FAO (၂၀၀၈) အရမြန်မာနိုင်ငံ၏စပါးရိတ်သိမ်းဧရိယာမှာ Vietnam ထက် များသော်လည်း အထွက်နှုန်းနှင့် စုစုပေါင်းစပါးထုတ်လုပ်မှုမှာ နိမ့်ကျနေပါသည်။

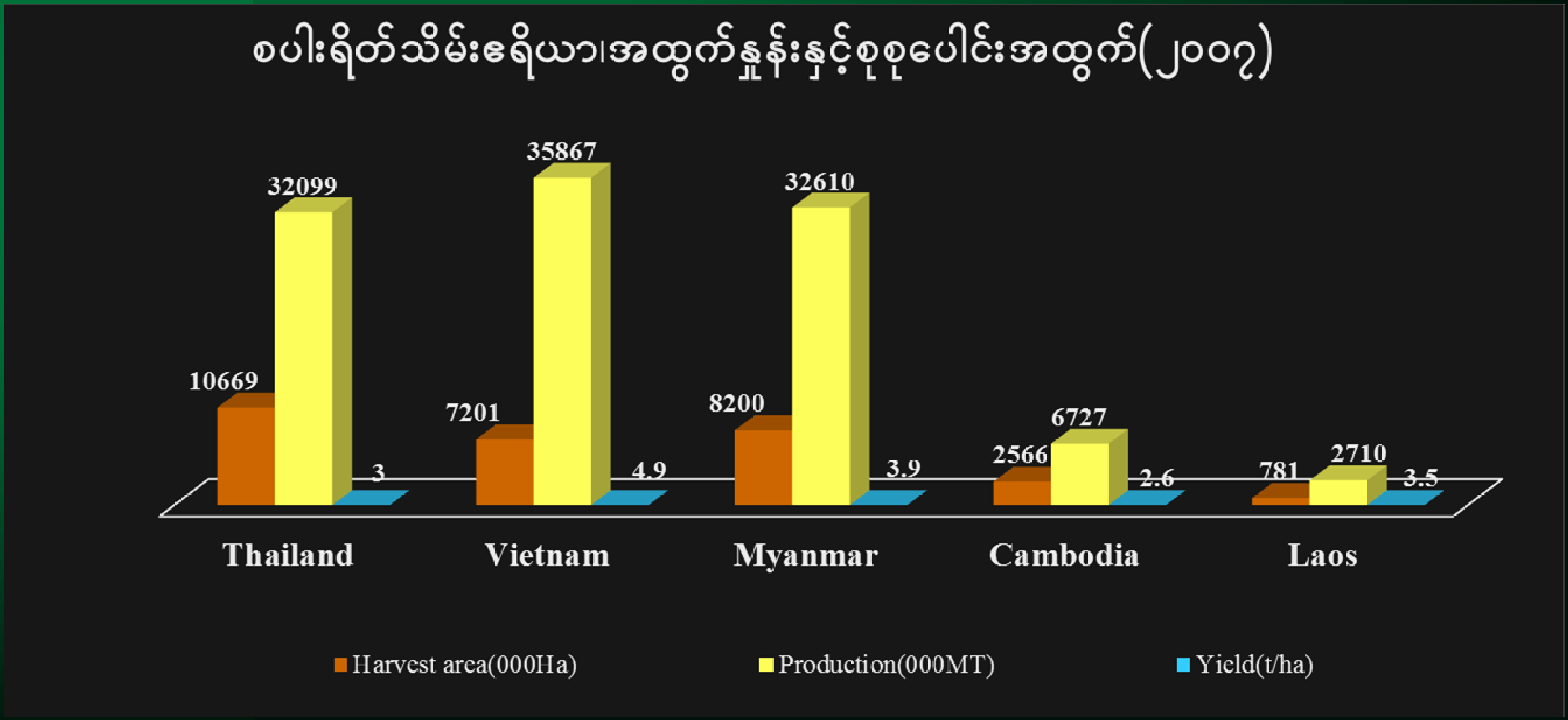

မြန်မာနိုင်ငံ၏စားနပ်ရိက္ခာ (ဆန်) ဖူလုံမှုနှင့်စားသုံးမှု

- ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုနှုန်းထားမှာထိုင်းတွင်မြန်မာ၏(၉)ဆနှင့် ဗီယက်နမ်တွင်(၂၈)ဆကျော်ပိုမိုအသုံးပြုပါသည်။

ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုနှိုင်းယှဉ်ခြင်း (kg/ha)

Country	1993	1999	2000	2001	2002	2007
Myanmar	8.6	15.9	19.6	9.0	12.5	10.3
Thailand	71.2	91.7	81.1	87.2	87.8	93.9
Vietnam	111.6	264.8	278.6	215.6	222.1	286.3
India	73.0	106.4	98.4	102.0	94.8	
China	190.1	252.9	231.5	229.4	258.7	
Japan	354.6	295.7	300.7	282.4	269.6	
Asia	90.3	123.2	116.2	116.9	122.7	
World	79.5	92.0	88.3	89.6	91.9	

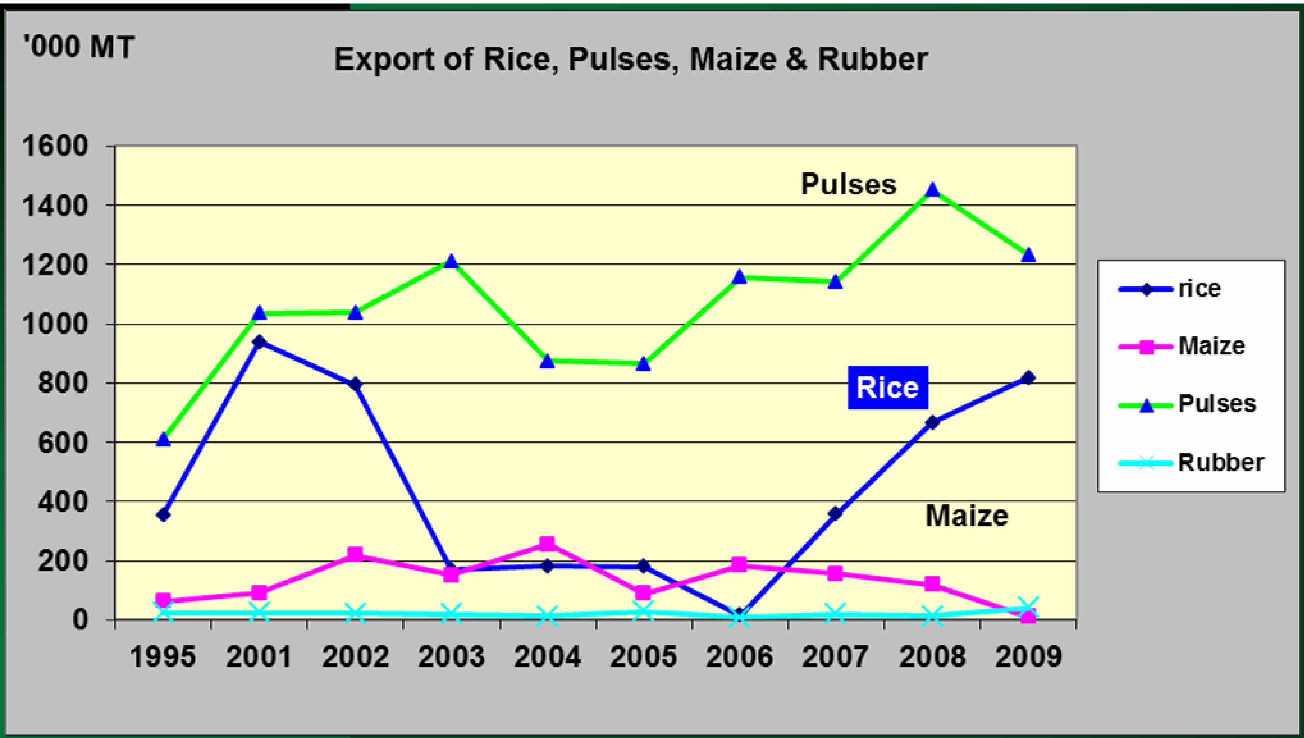

❖ အဓိကစိုက်ပျိုးရေး ပို့ကုန်များမှာပဲမျိုးစုံ၊ ဆန်နှင့်ဆန်ထွက်၊ ပြောင်းနှင့်ရော်ဘာ။

❖ ဆန်ပို့ကုန်တန်ဘိုးသည် ၂၀၀၃-၂၀၀၆အထိအလွန် နည်းပါးခဲ့ပြီးပြန်လည်မြင့်မား

➢ စိုက်ပျိုးရေးပို့ကုန်သည် ပျမ်းမျှ၂၂%ဖြင့်တိုးတက်ခဲ့ (၂၀၀၇-၀၉ကာလအတွင်း)

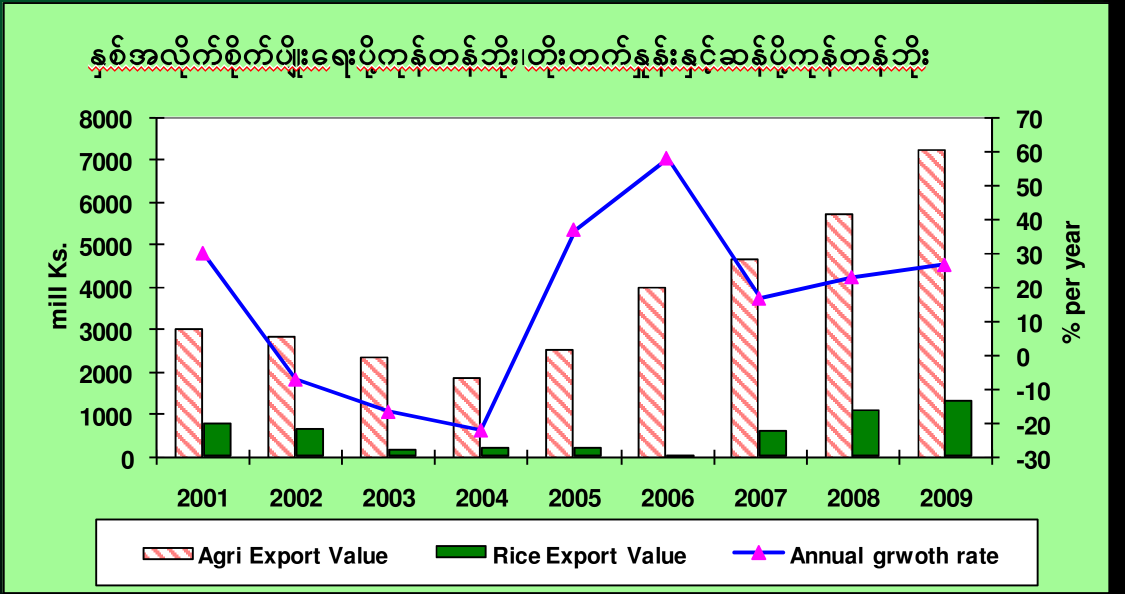

၂၀၀၃ခုနှစ်၊ဆန်တင်ပို့မှုမူဝါဒသစ်

- ပုဂ္ဂလိကအားဆန်ကို ပြည်ပသို့ပို့ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး နောက် ၂၀၀၆ တွင်သိသာစွာတိုးချဲ့စိုက်သဖြင့် ၂၀၀၇တွင်ဆန်တန်(၄)သိန်းတင်ပို့နိုင်။

- ၂၀၀၉တွင်တန်(၈)သိန်းသို့တိုးမြင့်လာ။

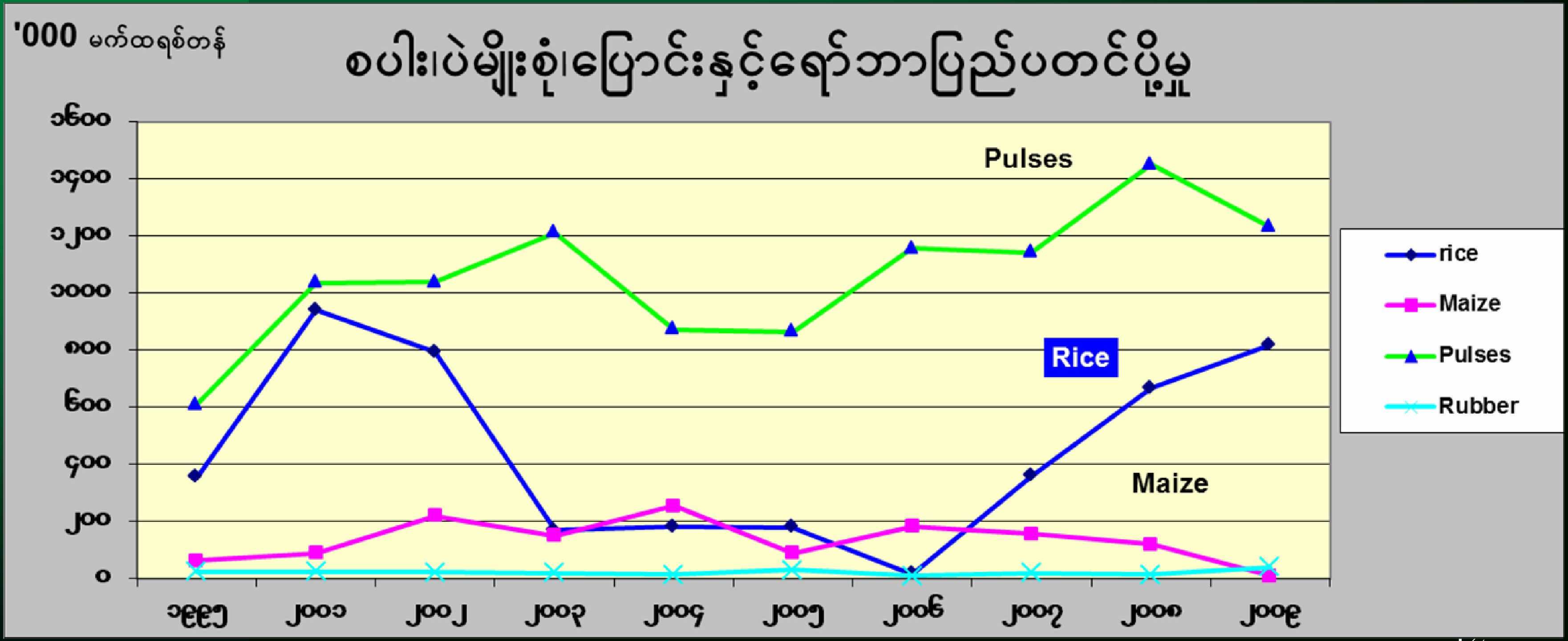

ကွာခြားချက်များသော ဆန်တင်ပို့မှုတိုးတက်နှုန်းထား

- မြန်မာနိုင်ငံ၏နှစ်အလိုက်ဆန်တင်ပို့မှုတိုးတက်နှုန်းထားများကို နှိုင်းယှဉ်လျှင်ကွာခြားချက်မြင့်မား (- ၉၁% မှ +၂၂၈၆%ရှိ)

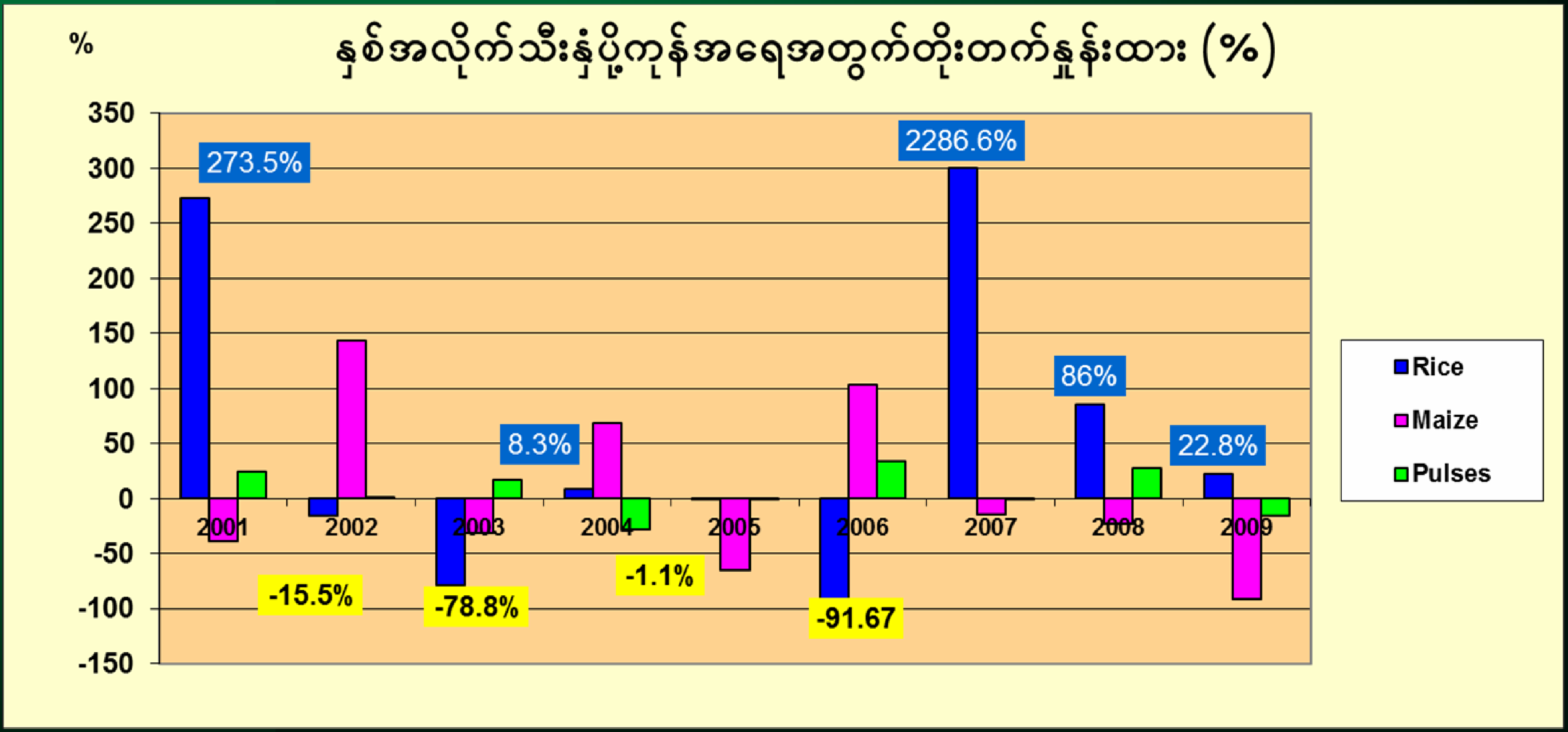

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနည်းဗျူဟာ

၁။ အရည်အသွေးကောင်းသီးနှံများထုတ်လုပ်မှုတိုးမြှင့်ရေး

- ❖ ခေတ်မီသိပ္ပံနည်းကျစိုက်နည်းစနစ်သုံးစွဲခြင်း
- ❖ အထူးအထွက်တိုးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့အသုံးပြုခြင်း (India& Vietnam လယ်သမားများသည်မျိုးစေ့သုံးစွဲမှု၏ ၄၆%နှင့်၆၀%ကိုနှစ်စဉ်ဝယ်သုံးစွဲ)
- ❖ သွင်းရေနှင့်သွင်းအားစုများကိုစနစ်တကျအချိန်ကိုက်အချိုးကျ ထိရောက်မှန်ကန်စွာအသုံးပြုခြင်း
- ❖ အလေအလွင့်မရှိရန်ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာနှင့်ခေတ်မီ စက်ကိရိယာများသုံးစွဲခြင်း
- ❖ စီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်ရန်နှင့်ဈေးကွက်ခိုင်မာမှုရှိစေခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နည်းဗျူဟာ

၂။ လယ်သမားများအားတိုက်ရိုက်ထောက်ပံ့အားပေးခြင်း

- လုံလောက်သောချေးငွေထုတ်ပေးခြင်း- အရင်းအနှီးမလုံလောက်သောလယ်သမားငယ်များအားလုံလောက်သောစိုက်စရိတ်ချေးပေးခြင်း (စိုက်ဘဏ်၊ သမဝါယမ၊ အသေးစားချေးငွေအဖွဲ့များ)
- သီးနှံများပေါ်ချိန်စျေးနိမ့်၍မရစေရန်စျေးကွက်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေပေးခြင်း။
- ဓာတ်မြေဩဇာကို စျေးသင့်တော်သောစျေးနှင့် လုံလောက်စွာသုံးနိုင်ရန်ထောက်ပံ့ပေးခြင်း၊
- ပြည်ပတင်သွင်းခွန်လျှော့ချမှု။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နည်းဗျူဟာ

၃။ အထွက်နှုန်းတိုးလာရန်လယ်သမားအားမက်လုံးပေးခြင်း

- လယ်သမားများစပါးစိုက်ပျိုးမှုတွင်အားသွန်ခွန်စိုက်အထွက်နှုန်းကောင်းအောင်လုပ်ကိုင်ရန်နှင့်စပါးစိုက်ပျိုးမှုမှစီးပွားရေးတွက်ခြေကိုက်စေရန် - ဈေးမြင့်မားပြီးစိုက်ပျိုးစရိတ်ကာမိသောဈေးနှုန်းလိုအပ်။ (ဈေးမကောင်းခဲ့လျှင်ဖြစ်သလိုစိုက်ပျိုးခြင်း၊စပါးစိုက်ဧရိယာလျော့ခြင်း)

- နိုင်ငံတွင်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုအာမခံချက်အတွက် လယ်သမားများအား (အခြားတဖက်တွင်စားသုံးသူများ) မက်လုံးပေးရန်။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး နည်းဗျူဟာ

၄။ **Export-oriented** မူဝါဒဖြင့်လယ်သမားများကိုထောက်ပံ့ခြင်း

- **Exporting channel** တစ်လျှောက် **Transaction costs** များ လျှော့ချရန်နှင့်အချိန်မှီခွင့်ပြုမှုပေးရန် (သို့မှဈေးကွက်ယုံကြည်မှုရရှိမည်)

- **Export tax** ကိုလျှော့ချခြင်းဖြင့် ထောက်ပံ့အားပေးရန် (လယ်သမားများအပေါ်သွယ်ဝိုက်အခွန်ကောက်ခံနေခြင်း၊နည်းပညာ ပြန့်ပွားရန် အဟန့်အတားဖြစ်နေခြင်း)

- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆန်ဈေးကွက်တွင်အဓိကပါဝင်တင်ပို့နေသောနိုင်ငံများကိုယှဉ်ပြိုင်ရန်အရည်အသွေးထိမ်းသိမ်းကြီးကြပ်ပေးရန်လိုအပ်သလို **Flexible export policy** ဖြစ်ရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။

၅။ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊တင်ပို့မှုနှင့်ဈေးတည်ငြိမ်ဈေးဆိုင်ရာမူဝါဒ

- နိုင်ငံ၏စုစုပေါင်းစပါးထုတ်လုပ်မှုမှာ ၂၀၀၅တွင်တင်းသန်းပေါင်း (၁၃၂၇)၊ ၂၀၀၉တွင်တင်းသန်းပေါင်း (၁၅၆၆) သို့ဆက်တိုက်တိုးမြင့်ခဲ့သည်။ သို့သော်စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်နှုန်းသည်လူဦးရေတိုးတက်မှုနှုန်းကိုကာမိရုံသာရှိပါသည်။
- ဆန်အပိုအလျှံကိုပြည်ပသို့တင်ပို့ခွင့်ပြုမူဝါဒကျင့်သုံး။
- တစ်ဧကအထွက်နှုန်းတိုးတက်လာရန်။
- ဈေးတည်ငြိမ်ရေးအတွက်အပိုအလျှံတွက်ချက်မှုမှန်ကန်ရန်။
- အရည်အသွေးကောင်းမွန်ရန်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်စိုက်ရန်။

၅။ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊တင်ပို့မှုနှင့်ဈေးတည်ငြိမ်ဈေးဆိုင်ရာမူဝါဒ

- ဈေးတည်ငြိမ်မှုသေချာရန်အတွက် **Buffer stock** ထားရန်
- ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ချိန်စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရန် အတွက် အရန်ဆန်ထားရန်

ဆန်စားသုံးမှုနှင့်ပြည်ပတင်ပို့မှုအချိုးအစား

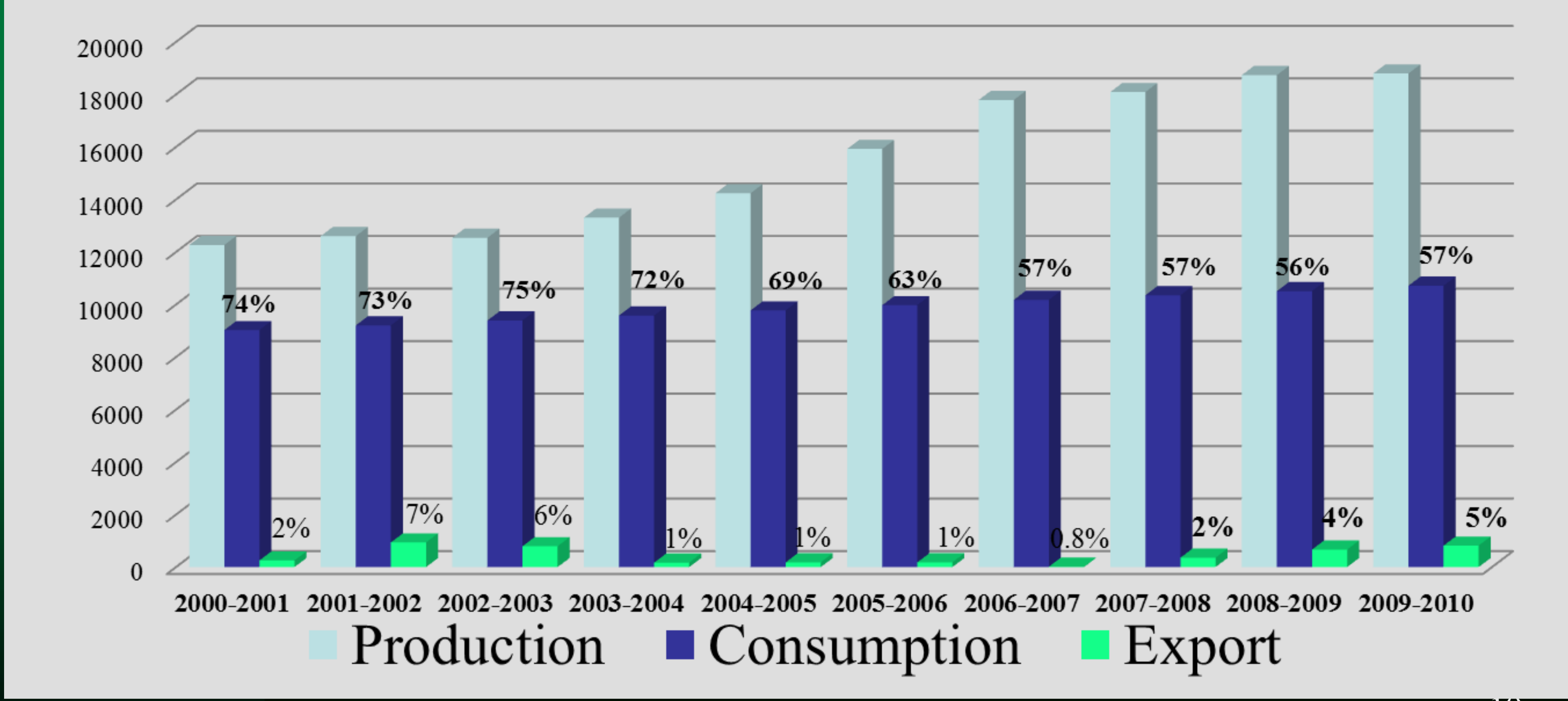

မေခရှိပေါ်လစီ

(အတိုးနှုန်း၊နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း၊အခွန်အခ)

ပြည်တွင်းဈေးနှုန်း
တည်ငြိမ်မှု၊
ဈေးကောင်းရရှိမှု

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှု၊
ဆန်အပိုအလျှံထုတ်လုပ်မှု

ASEAN Free Trade
သို့ဦးတည်ခြင်းနှင့်ကမ္ဘာ့
ဈေးကွက်သို့ ဆန်ပိုမို
တင်ပို့နိုင်ခြင်း

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် SWOT Analysis

အားသာချက်	အားနည်းချက်
၁. သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု၌ရှိသောနိုင်းယှဉ်သာရည် (ဥပမာ- စပါး၊ပဲမျိုးစုံ)	၁. နည်းပညာ (ဥပမာ- မျိုးစေ့၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာ)
၂. စိုက်ပျိုးရေးအတွက်နည်းဗျူဟာသစ်များအသုံးပြုခြင်း (အထွက်ကောင်းမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအသုံးပြု စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးခြင်း၊ စက်ကိရိယာ များအသုံးပြုစိုက်ပျိုးခြင်း၊ ပုဂ္ဂလိက ပိုင်ဆိုင်မှု အခန်းကဏ္ဍအားတိုးချဲ့ခြင်း၊ တောင်သူများအား ခေတ်မီစိုက်ပျိုးနည်းစနစ် များတိုးချဲ့ပညာပေးခြင်း)	၂. ကျေးလက်ဒေသငွေကြေးထောက်ပံ့မှု အခန်း ကဏ္ဍ (မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊ စပါးအထူးပြုကုမ္ပဏီများ၊ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအစီအစဉ်၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ)
၃. သဘာဝသယံဇာတများ အသုံးပြုနိုင်ခြင်း (ရေ၊ မြေသယံဇာတပေါကြွယ်ခြင်း)	၃. စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအတွက် မသင့်လျော်သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
၄. ပြည်သူပိုင်လုပ်ငန်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်လုပ်ငန်း များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း	၄. ကျေးလက်ဒေသ အခြေခံအဆောက်အအုံ များ (စွမ်းအင်၊ ကျေးရွာလမ်းများ စသည်ဖြင့်)
အခွင့်အလမ်း	**ရင်ဆိုင်ရမည့်အခက်အခဲများ**
၁. သင့်လျော်သောစိုက်ပျိုးရေးဂေဟဗေဒဆိုင်ရာဇုံများ	၁.ကမ္ဘာ့ဈေးကွက်နှင့် ဈေးနှုန်းမတည်ငြိမ်မှု
၂. နေရာဒေသသာလွန်မှု	၂.ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှု

ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းဗျူဟာနှင့်မေခရိုပေါ်လစီ

ဈေးကွက်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာနည်းဗျူဟာ

- စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းဗျူဟာများနှင့် မေခရိုပေါ်လစီများ၏ လိုက်လျော ညီထွေ ဖြစ်မှုသည် အရေးကြီး

မေခရိုပေါ်လစီ

- အတိုးနှုန်းနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
- နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း
- အခွန်အခများ

ကျေးလက်ဒေသအသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း

- တစ်ခုတည်းသော ငွေကြေးဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုအဖွဲ့အစည်း - မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် ကို ပြည်သူပိုင်ဘဏ်အဖြစ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။

- မြန်မာ့လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် သည် မြန်မာနိုင်ငံတော်ဗဟိုဘဏ်မှ အတိုးနှုန်း ၁၀ % ဖြင့်ချေးယူပြီး ၎င်းမှ ငွေချေးသူများကို တစ်နှစ်လျှင်အတိုးနှုန်း ၁၇% ဖြင့် အောက်ပါလုပ်ငန်းအသီးသီးအတွက်ချေးပါသည်။
  (၁) ရာသီအလိုက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုချေးငွေ
  (၂) လယ်ယာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု နှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုချေးငွေ
  (၃) နယ်စပ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အတွက် ချေးငွေ

- ၂၀၁၀-၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် အသားတင်အမြတ်မှာ ကျပ်သန်းပေါင်း ၂၈၀၀ ခန့်ရှိပါသည်။

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် မှနှစ်အလိုက်ချေးငွေများ (ကျပ်သန်းပေါင်း)

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်	နှစ်တိုချေးငွေ	ဖွံ့ဖြိုးရေးချေးငွေ	စုစုပေါင်းချေးငွေ
၂၀၀၀-၀၁	၁၂၁၂၄. ၁၉	၆၂. ၆၀	၁၂၁၈၆. ၇၉
၂၀၀၁-၀၂	၁၂၇၄၀. ၈၂	၂၇၇. ၄၈	၁၃၀၁၈. ၃
၂၀၀၂-၀၃	၁၂၀၁၅. ၃၁	၁၀၈၈. ၃၄	၁၃၁၀၃. ၆၅
၂၀၀၃-၀၄	၂၀၄၁၆. ၂၅	၁၆၀၆. ၀၇	၂၂၀၂၂. ၃၂
၂၀၀၄-၀၅	၂၇၃၈၂. ၁၈	၅၇၁၁. ၈၂	၃၃၀၉၄. ၀၀
၂၀၀၅-၀၆	၃၄၃၉၀. ၂၆	၃၂၆၁. ၂၂	၃၇၆၅၁. ၄၈
၂၀၀၆-၀၇	၄၄၈၇၅. ၈၀	၇၉၄၅. ၁၈	၅၂၈၂၀. ၉၈
၂၀၀၇-၀၈	၅၉၆၂၇. ၈၄	၉၀၅၇. ၀၈	၆၈၆၈၄. ၉၂
၂၀၀၉-၁၀	၉၃၄၈၉. ၃၀	၃၇၇၉. ၅၂	၉၇၂၆၈. ၈၂
၂၀၁၀-၁၁	၁၉၀၆၅၉. ၈၉	၆၅၀၅. ၅၁	၁၉၇၁၆၅. ၄၀

ကျေးလက်ဒေသအသေးစားငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း

- ကျေးလက်ဒေသရှိ အခြားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ စပါးအထူးပြုကုမ္ပဏီများ၊ NGOs & UNDP
- အတိုးနှုန်း-လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်ထက်များ-ပြင်ပငွေတိုးချေးမှုထက်နည်း။
- ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအပြင် ကျေးလက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွက် လိုအပ်သော အခြားထောက်ပံ့မှုများပါပြုလုပ်။
- ပြင်ပငွေတိုးချေးမှုလုပ်ငန်း **:** ငွေတိုးချေးသူများ၊ စိုက်ပျိုးရေးပစ္စည်း အရောင်းဆိုင်များ၊ ကုန်သည်ပွဲစားများ။
- အတိုးနှုန်းအလွန်မြင့်မား (တစ်လ ၁၀% - ၂၀%)။
- အသေးစားငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်အညီ တရားဝင်ဖွဲ့စည်းရန်လိုအပ်။

ပြည်ပပို့ကုန်သီးနှံများ၏နှိုင်းယှဉ်သာရည်များ (Comparative Advantage)

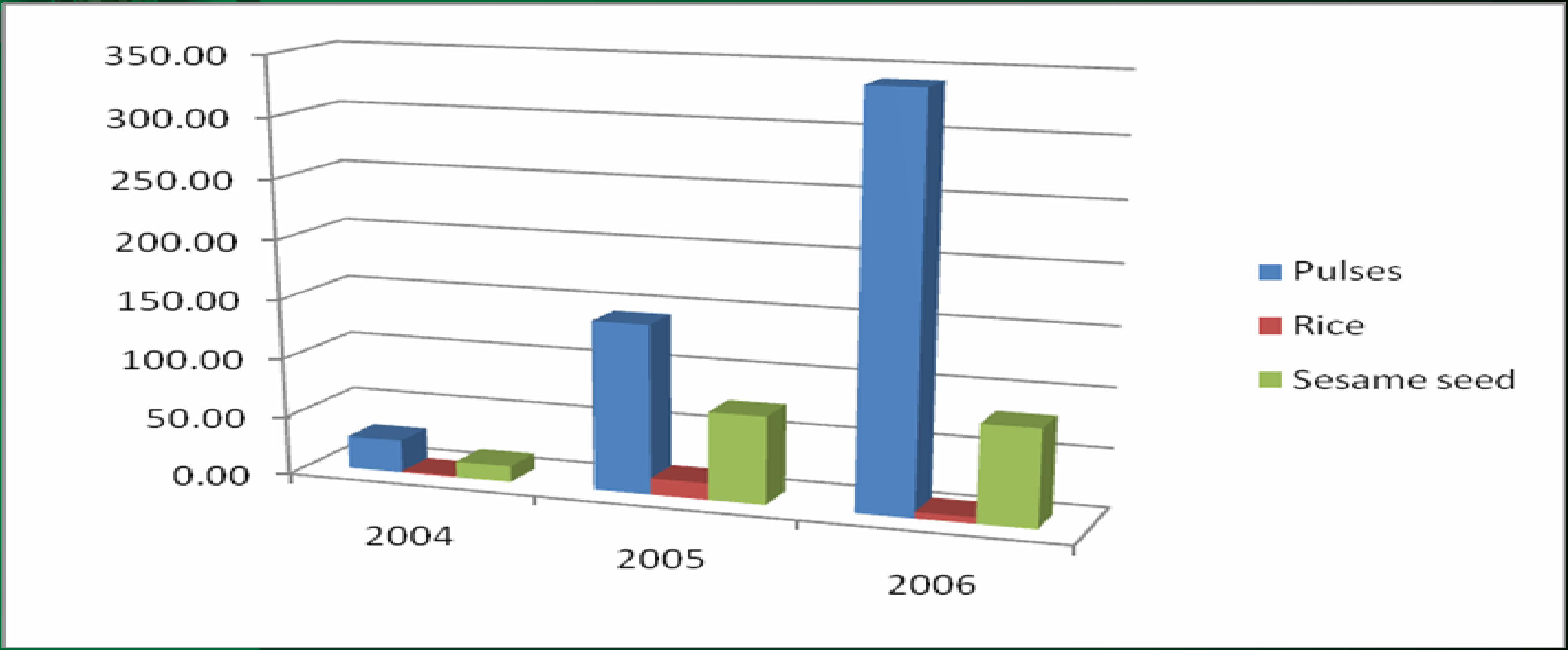

Source: FAOSTAT database

- ပဲမျိုးစုံနှင့်နှမ်းတို့၏နှိုင်းယှဉ်သာရည်သည် နှစ်အလိုက်တိုးတက်ခဲ့ပြီး စပါးထက် ပိုမိုမြင့်မားသည်။

နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း၏ နှိုင်းယှဉ်သာရည်တွင်အကျိုးသက်ရောက်မှု

Yield (ton/ha)	Price (USD 250/ton)		Price (USD 300/ton)		Price (USD 400/ton)	
	1000 Ks/1$	1275 Ks/1$	1000 Ks/1$	1275 Ks/1$	1000 Ks/1$	1275 Ks/1$
3.1	0.79	0.63	0.62	0.49	0.42	0.34
3.6	0.65	0.51	0.51	0.40	0.34	0.28
4.1	0.55	0.43	0.43	0.33	0.29	0.23
4.6	0.48	0.37	0.38	0.29	0.26	0.20
5.1	0.42	0.32	0.33	0.25	0.23	0.18

Source: Aye Moe San (2008)

- ပုံသေနိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း ကိုပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်စဉ်းစားသင့်။
  လက်ရှိတွင် တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းနှင့်ဈေးကွက်ရှိငွေလဲလှယ်နှုန်းကွာဟမှုများ။
- တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းကို ညှိနှိုင်းခြင်းဖြင့် ဈေးကွက်နှင့်ဈေးနှုန်းများ တည်ငြိမ်စေနိုင်ပြီး ကုန်သွယ်မှုကို အားပေး။

သုံးသပ်ချက်

- ဆန်စပါး၏နိုင်ငံယှဉ်သာရည်သည်
  ၁။ စပါးအထွက်နှုန်းတိုးခြင်း၊
  ၂။ အရည်အသွေးကောင်းခြင်းကြောင့် ဈေးပိုမိုရရှိခြင်း၊
  ၃။ ငွေကြေးတန်ဖိုးလျှော့ချခြင်းတို့ဖြင့်
  ပိုမိုမြင့်မားလာစေနိုင်သည်။

- သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနှင့်ကုန်သွယ်မှုတိုးမြင့်စေရန်၊
- စုဆောင်းငွေနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတိုးမြင့်စေရန် အားပေးစေသောမူဝါဒများကို ဖော်ဆောင်သင့်၊